

Can Dündar

YÂRIM
HAZİRAN

CAN DÜNDAR

YÂRİM HAZİRAN

© 2012, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1.-17. basım: İmge Yayınları (1998-2011)

Can Yayınları'nda 1. basım: 2012

4. basım: Aralık 2015, İstanbul

Bu kitabın 4. baskısı 2000 adet yapılmıştır.

Yayına hazırlayan: Cem Alban

Kapak tasarımı: Ayşe Çelem Design

Kapak baskı: Azra Matbaası

Litros Yolu 2. Matbaacılar Sitesi D Blok 3. Kat No: 3-2

Topkapı-Zeytinburnu, İstanbul

Sertifika No: 27857

İç baskı ve cilt: Ayhan Matbaası

Mahmutbey Mah. Devekaldırımı Cad. Gelincik Sokak No: 6

Kat: 3 Güven İş Merkezi, Bağcılar, İstanbul

Sertifika No: 22749

ISBN 978-975-07-1473-3

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Hayriye Caddesi No: 2, 34430 Galatasaray, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com/9789750714733

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 31730

CAN DÜNDAR

YÂRİM HAZİRAN

Can Dündar'ın Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

<i>Lüsyen</i> , 2010	<i>Ergenekon</i> (Celal Kazdağlı'yla birlikte), 2013
<i>Canım Erdalım Sevgili Babacığım</i> , 2011	<i>Yaveri Atatürk'ü Anlatıyor</i> , 2013
<i>Anka Kuşu</i> , 2012	<i>Yıldızlar</i> , 2013
<i>Aşka Veda</i> , 2012	<i>Nâzım</i> , 2014
<i>Ben Böyle Veda Etmeliyim</i> , 2012	<i>Köy Enstitüleri</i> , 2014
<i>Benim Gençliğim</i> , 2012	<i>Abim Deniz</i> , 2014
<i>Birand</i> , 2012	<i>Karaoğlan</i> (Rıdvan Akar'la birlikte), 2015
<i>Büyülü Fener</i> , 2012	<i>İsmet Paşa</i> (Bület Çaplı'yla birlikte), 2015
<i>Kırmızı Bisiklet</i> , 2012	<i>Yükselen Bir Deniz</i> , 2015
<i>Sarı Zeybek</i> , 2012	<i>Gölgedekiler</i> , 2015
<i>Savaşta Ne Yaptın Baba?</i> , 2012	<i>O Gün</i> , 2015
<i>Uzaklar</i> , 2012	
<i>Yağmurdan Sonra</i> , 2012	
<i>Yakamdaki Yüzler</i> , 2012	
<i>Yüzyılın Aşkları</i> , 2012	

CAN DÜNDAR, 16 Haziran 1961'de Ankara'da doğdu. 1982'de AÜ, SBF Basın Yayın Yüksek Okulu'ndan mezun oldu. 1986'da İngiltere'de London School of Journalism'i bitirdi. 1988'de, ODTÜ Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü'nde Siyaset Bilimi dalında yüksek lisansını tamamladı. 1996'da aynı bölümde doktora derecesi aldı. 1979'dan beri gazetecilik, belgesel yapımıcılığı, TV programcılığı, 2015'te *Cumhuriyet* gazetesinin genel yayın yönetmeni olmuştur. Kitapları *Demirkırat* (M.A. Birand ve B. Çaplı'yla birlikte, 1991), *Sarı Zeybek* (1994), *12 Mart: İhtilalin Pençesinde Demokrasi* (M.A. Birand ve B. Çaplı'yla birlikte, 1994), *Gölgedekiler* (1995), *Hayata ve Siyasete Dair* (1995), *Yağmurdan Sonra* (1996), *Ergenekon* (Celal Kazdağlı'yla birlikte, 1997), *Yârim Haziran* (1998), *Benim Gençliğim* (1999), *Köy Enstitüleri* (2000), *Nereye?* (2001), *Yaveri Atatürk'ü Anlatıyor: Salih Bozok'un Anıları* (2001), *Uzaklar* (2002), *Yükselen Bir Deniz* (2002), *Savaşta Ne Yaptın Baba?* (2003), *Bir Yaşam İksiri: Dr. Nejat F. Eczacıbaşı* (2003), *Mustafa Kemal Aramızda* (Ülkem Özge Sevgililer'le birlikte, 2003), *Büyülü Fener* (2003), *Duvar* (Ege Dünder'la birlikte, 2003), *Yıldızlar*, (2004), *Sedat Alp: İlk Türk Hititoloğun Yaşam Öyküsü* (Fatma Sevinç'le birlikte (2004), *Kırmızı Bisiklet* (2005), *Nâzım* (2005), *İlk Durak-İETT* (Nebil Özgentürk'le birlikte, 2005), *Özel Arşivinden Belgeler ve Anılarıyla Vehbi Koç I.* (2006), *Yüzyılın Aşkaları* (2006), *Karaoğlan* (Rıdvan Akar'la birlikte, 2006), *İsmet Paşa* (Bülent Çaplı'yla birlikte, 2006), *Yakamdaki Yüzler* (2007), *Ecevit ve Gizli Arşivi* (Rıdvan Akar'la birlikte, 2008), *Ben Böyle Veda Etmeliyim: İsmail Cem* (2008), *Özel Arşivinden Belgeler ve Anılarıyla Vehbi Koç II.* (2008), *Mustafa* (2009), *Anka Kuşu* (2009), *Lüsyen* (2010), *Canım Erdalim Sevgili Babacığım* (2011), *Aşka Veda* (2012), *Birand: Bir Ömür, Ardına Bakmadan* (2012), *Abim Deniz* (2014).

İçindekiler

Yeni Baskıya Önsöz	11
Önsöz	13
I. YAZ	
Yârim Haziran!	17
Berhudar	20
Ay Tutulurken... Yolda	22
Dolunaya İnat!	24
Perdesiz Bir Gece	26
Aslolan	28
Güzel Azgınlık	31
Hayat ve Ben	34
II. GÜZ	
Şiirsiz Yaşamak	39
Pastırma Yazı Biterken	42
Zaman	45
Hayattan Ne Öğrendim?	47
Fotoğraf	51
Ütopyadan Arkadaşlar	54
Balıkçı	56
Martı	59
Yalnızlığa Alışmalı	62
Uçurum	64
Bir Dost	67
Keşke... ..	70

Pia'nın Peşinde	73
Siluet	76
Özleme Dair	79
Kadınım	81
40	83
III. KIŞ	
Kış Güneşi Altında	89
Yalancı Bahar	92
Nehir	94
Bilyeler ve Bıçaklar	97
Tılsım	100
Arıkuşu ile Kelebek	103
Körler ve Düşler	105
Kuyu	107
Seçim	110
İçine Atan	113
Azrail'le Pazarlık	116
Acının Kanatları	119
Ölmeyi Öğrendiğinde Yaşamayı da Öğrenmişsin Demektir	122
Mahur	124
Güneşle Buluşma	126
Benim Yaşlarım	128
IV. BAHAR	
Bahar, Gelme Üstüme!	133
Ödünç Hayatlar	135
Nergis	138
"Kimi Sevsem, Ben"	140
Yeniden	142
Cehennem Burası, Şeytan Biziz!	144
İkizler	146
Maske	149
Yazılar Ölmez!	152
Aşka ve Terke Dair	155
Şehir ve Kadın	158
50	160

Yeni Baskıya Önsöz

Yârim Haziran, Can Yayınları'ndan çıkan bu yeni baskısında, bir "mevsimler kitabı" olarak geliyor karşınıza...

Kitabın editörü Cem Alpan, değişik ruh hallerindeki yazıları, dört mevsimde kategorize etti.

"Yaz"da seveda yazıları var; yaşama sevinci, kaçıp gitme arzusu...

"Güz"de içe dönüş, hüznün, kaybedilen fırsatlar, akıp giden zamanlar...

"Kış" yazıları karanlığa bakıp, ümidi yitirmeyenler, yaşam sevincini, ölümün kaçınılmazlığına kurban etmeyenler için...

Kitabın "uzun kış"ını, aşk, şiir, isyan davetiyle "Bahar" izliyor.

* * *

Yârim Haziran, diğerleri içinde en kişisel kitabım sayılır.

Bir yönüyle kendimle hesaplaşmalar kitabıdır.

Her bölümün sonunda değişik yaş dönümlerinde, yaş günlerinde yazılmış yazılarımı bulacaksınız.

Yol boyu, yolumu kaybetmemek için serptiğim pirinç taneleri gibi haziran yazıları...

Bir arada okunduğunda adeta, çıktığım yolculuğu, yürüdüğüm, koştuğum, coştüğüm, düştüğüm, geldiğim yolları, yılları anlatıyor.

Yeni bir haziranda, yine bahar sevinciyle...

İyi okumalar!

CAN DÜNDAR
Haziran 2012

Önsöz

Pek konuşkan değilimdir, hele kendime karşı hiç...
Ne zaman kendimle baş başa kalsam, susar dilim; ama durmaz kale-
mim...

Kalemim tercümanıdır dilimin; o bilir hissettiklerimi ve koyu bir mü-
rekkebe bulayarak der diyemediklerimi...

Âlem söver kızınca; ben yazarım.

Âlem söyler sevince; ben yazarım.

Âlem cayar bıkınca; ben yazarım.

Ne kızdığımı sövebildim ne sevdiğimi diyebildim ne bıktığımdan ca-
yabıldım, bu huyum yüzünden...

Lakin bir torba dolusu yazım oldu.

Ben de son birkaç yılda sövdüklerimi, sevdiklerimi, caydıklarımı, say-
dıklarımı toplayıp bir kitapçığa, getirdim önünüze...

Kâh bir haziran telaşında, kâh kış güneşi altında; ya bir nehir kenarın-
da ya dolunay sağanağında gazete ve dergilerde karalanmış satırlar bun-
lar...

Kiminde eski bir resim, kiminde gizli bir hüzün, çoğunda içten bir
söz, ama hepsinde benden bir iz var; içimi ısıtan aşklar, özlediğim telaşlar,
kaybettiğim yoldaşlar yitirdiklerimin ardından dökülmüş yaşlar var.

Biliyorum, bir tür duygusal teşhircilik bu yaptığım; lakin yine biliyo-
rum ki, paylaşıldıkça güzelleşir anılar; ve hafifler acılar...

Bu yüzden, *Yârim Haziran*'ı transparan bir elbise gibi giyiyorum üs-
tüme... İçimi görenler, içini açabilsinler diye...

Sevgiyle...

CAN DÜNDAR

Haziran 1998

I. YAZ

Yârim Haziran!

Kim bilir kaç baharı birlikte uğurladık seninle... Kim bilir kaç yazı karşıladık kan ter içinde...

İlhamısın ergenlik şiirlerimin, o ilk hazirandan beri... Yaş günle-
rimin fener alayı, ilkyaz günahlarımın tanığısın...

Tanığısın yüzüme düşen gözlerin, tenime değen ellerin...

Senle başlayıp sende bitirdim bunca yılı...

Sendin hararetli yıl sonu muhasebelerimin değişmez takvim
yaprağı...

Tutkunum sana... Sadık, itaatkâr ve hayran...

Yârim Haziran!..

* * *

Hasretle bekleyip iple çektim gelişlerini çoğu zaman...

Sen hep iki bahar arasında, hazlar zamanı çıkageldin; etekle-
rinde ilkyaz coşkuları ve isyanlarla...

Haziranlarda âşık, haziranlarda pişman, haziranlarda ergen oldum.

İşte burada yıllar yılı getirip iadesiz taahhütsüz önüme atıver-
diğin eski yaşlar... Kimi hakkınca yaşanmış, kimi belki hiç yaşanma-
mış... Kimi çocuk, kimi genç, kimi olgun...

Her serin baharın ardından yaz kokulu, yıldızlı müjdeler taşı-
dın bana... Hararetli ve çıplak temmuz akşamları vaat ettin... Peşi
sıra hazan geldiğini hissettirmeksizin bir süre...

Gün oldu tomurcuk olup çiçek çiçek boy verdin; gün oldu
şiddet yüklü bir öfke bulutuna tutunup seller yağdırdın gecikmiş
bahar dallarının üzerine... hazırlıksız... insafsız...

Öncesiz ve sonrasız aşklarda oyaladın beni...

Kimi gerçek, çoğu yalan...
Zamanla, ibadet eder gibi sevmeyi öğrettin; üzerine kırağı
düşmüş beyaz bir gül kadar taze... Bir o kadar kusursuz...
Anladım ki, haziranda sevmek yaman...
Yârim Haziran!..

* * *

Ocaklar kurdum sıcacık... Aşım, eşim, işim oldu katıksız, riya-
sız... Oğullar ve gecikmiş heyecanlar verdin bana...
Gidemediğimiz uzak denizleri çocuklarımıza isim yaptık...
Onlar yüzün diye yüzemediklerimizi...
Geride kırık dökük onlarca haziran bırakarak karşıladık yarın-
ları... Ve sen bağışladın hatalarımı yıl sonu bilançolarımda... Sor-
guda ele vermedin beni... Tanıyamadılar kimlik tespitinde bede-
nimi, kalbimi...
Kim bilir kaç sırrı sakladın... Kaçını ele verdin o gecikmiş he-
saplaşmalarda...
Sen ilkyazdan alıp güze açarken kapılarını... Ben yazın sarhoş-
luğundan sonbahar serinliğinde aydım.
Seni beklerken kendime vardım.
Yadsıyamam, sevildim ve sevdim çoğu zaman...
Müsebbibi sensin... Yârim Haziran!..

* * *

Yaşım büyüse de büyümedi içimdeki çocuk...
Ama zamanla olgunlaştı haziranlarım...
Yeni gelenler sonbahara daha yakın şimdi...
Eski mektuplar ve sepya renkli fotoğraflarla dolu bir albümde
hayatım... Haziran doğumlu...
Kulağımda bir şiir Hasan Hüseyin'den artakalan:

*Sokaktayım
gece leylak ve tomurcuk kokuyor
yaralı bir şahin olmuş yüreğim
uy anam anam...
Haziranda ölmek zor...*

Lakin doğmak da zor haziranda...
Yaz kapıyı çalsa da
Biliyoruz sonu hazan...
Yine de seviyorum seni...
Yârim Haziran!..

Berhudar

Önce saatimin kayışını çözdüm; sonra kravatımın düğümünü...
Zaman kelepçesinden kurtuldu bileğim; boynum, resmiyet boyunduruğundan sıyrıldı.

Koptum mesainin seyrüseferinden; kendi takvimime geçtim.

Zorlu bir kışın tabutuna ateşten çiviler çaktım; bıktıran tartışmaların, nafile kavgaların, yorucu koşurmaların diyarından kaçtım.

Macera filmlerinin “binbirsurat” karakteri gibi, hep farklı görünüp aslında hiç değişmeden yinelenen bir gündemi, onun sevimsiz suretlerini, onları ciddiye alıp izleme mecburiyetini geride bıraktım.

İndirdim zaruret kepenklerini; kunduraya alışkın ayaklarıma sandaletler taktım.

Bembeyaz örtüler örttüm ruhumun sofrasına...

Kendi işgüzarlığımdan firar edip tatile yelken açtım.

* * *

Sağ kolumda camgöbeği deniz, solumda orman zümrüdüyle pür neşe Ege'den Akdeniz'e inerken begonviller döküldü yollarına, bülbüller çiledi, asırlık zeytinler selam durdu.

Haziran –ne zaman gelmiş, haberim bile olmamış– kollarını açtı; sınırsız kucakladı.

Burnumda çam ve kekik kokusu, sırtımda kıştan kalma hançer yarası, içimde yeni heyecanların çağrısıyla yürüdüm sahil boyunca...

Sağalmaya, durulmaya, arınmaya...

* * *

Kulaklığında Manga, dinlemeye doyamadığım *Şehr-i Hüzün* albümünde hem insanın hem insanlığın umut şarkısını söylüyordu sanki... Sakin bir piyano solosuyla başlıyordu söze; doğumdan bahseder gibi:

*Tertemizdi sanki dünya gözlerimi açtığım anda
hiç düşünmeden inandım masal tadında yarınlara...*

Sonra müziğin temposu, hayatinkine paralel yükselirken hayal kırıklığı getiriyordu peşi sıra:

*Hep yalan söylenmiş hep yalan
Kavuşamadı hiç ayrılanlar, masallar gerçek olmadı
Âşık olduğum sokaklarda kimseler konuşmadı
Ama şehir hiç susmadı hep ağladı, hep ağladı*

Ve ardından umut...

Masumiyetin can çekiştiği topraktan bile bereketle fişkirabilen o leziz meyve; imdadına yetişiyor, hayattan ümidi kesmiş bir şarkının:

*Son bir umut verse biri ve
"Güzel olacak bi gün her şey," dese
Ben inanırım belki de bu yalana
Ben de alışırm, gözlerimi kapamaya...*

* * *

Uzun, upuzun yorucu gecelerin, haksızlıkla havalanmış hançerlerin, kırıcı hasetlerin, gurur, öfke gelgitlerinin mesaisinde bitap düşmüş bedenimi bahçedeki karabiber ağacına dayadım, yaralarımı gölgesine sakladım.

Yine haziran, yeni bir ümit verdi bana...

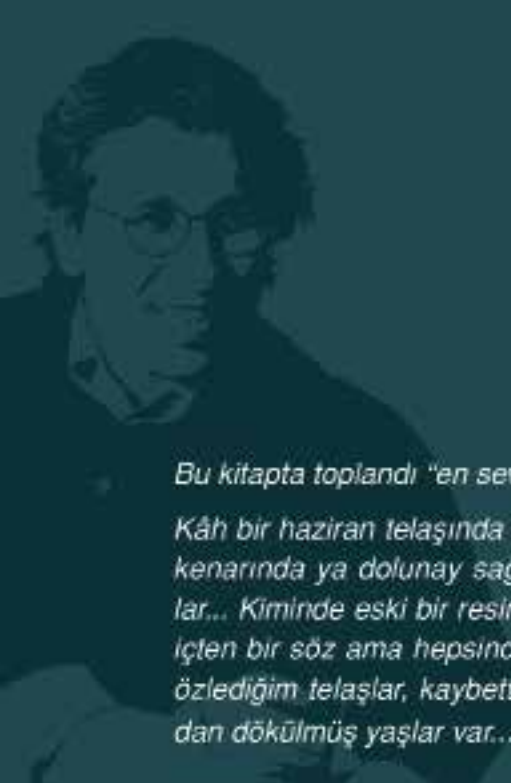
"Her şey güzel olacak," dedi.

Ona inandım, umutlandım.

Kapadım gözlerimi...

Berhudarım.

Bu kitapta toplandı "en sevdiğim"...

Kâh bir haziran telaşında kâh kış güneşi altında; ya bir nehir kenarında ya dolunay sağanağında karalanmış satırlar bunlar... Kiminde eski bir resim, kiminde gizli bir hüzün, çoğunda içten bir söz ama hepsinde benden bir iz; içimi ısıtan aşklar, özlediğim telaşlar, kaybettiğim yoldaşlar, yitirdiklerimin ardından dökülmüş yaşlar var...

Can Dündar, en kişisel kitabı olarak gördüğü *Yarım Haziran*'da doğanın ve ruhumuzun dört iklimini dillendiriyor ama adından da anlaşılacağı gibi tutkuyla... Umutlu olmaktan, hayatın sürprizlerini de, şeytanın dediklerini de kucaklamaktan geri duramıyor.

Zira ilk öpücük heyecanından, yaşamın başıboş bir dere gibi akıp gitmesinin verdiği hüzne kadar uzanıyor bu yazılar...

Pastırma yazıyla birden bastırın tipiye, "gelecekse gelsin artık sonbahar" ile "hiç bitmese şu yaz" arasında sıkışıp kalmış ruh halimize tercüman oluyor; kimi zaman dünyanın uğultusunu kimi zaman içimizdeki sessizliği anlatıyor Can Dündar.

Kısacası, süresini ve yörüngesini bilmeden çıktığımız hayat yolculuğuna düşünmüş içten ve sıcak notlar; hayat yolunda yüreğimize vuran ayazlar, çöl rüzgârları ve meltemler var bu kitapta...

İçten geldiği gibi yazılmış, uçarı, satırlarına sığmayan, sayfalarından taşan bir kitap *Yarım Haziran*...

Tapkı dâlında patlamayı bekleyen bir tomurcuk gibi...

ISBN 978-975-07-1473-3

9 789750 714733